

Medeniyete Yön Veren Yollar

Kazanım Ders Notu - 10

» Ticaret Yollarının Önemi

- İlk çağlardan günümüze genellikle ticaret yollarını kontrol eden devletler hem siyasi olarak hem de ekonomik olarak güçlenmişlerdir. Bu yollar için devletler savaşmış, bazen de medeniyetler yıkılmıştır. Bu yollar aracılığıyla devletler ve milletler siyasi, ekonomik ve kültürel olarak birbirlerine daha yakınlaşmış ve sürekli bir iletişim içinde olmuşlardır.
- İlk ve Orta Çağ'da İpek ve Baharat Yolları ticari faaliyetlerin en aktif yapıldığı güzergâhlar olmuştur.

- Şehirler, ülkeler, medeniyetler arasında yapılan ticaret faaliyetlerinin artması kültürel, ekonomik ve siyasi etkileşimin de artmasını sağlamıştır.
- Orta Çağ'da Müslüman devletler, İpek Yolu ile Baharat Yolu'na hâkim olmuş ve zenginleşmiştir.
- **Ticaret Yolları**
  - Devletlerin ekonomik ve siyasi olarak gelişmesini sağlarlar.
  - Ülkelerin ihtiyacı olan ürünleri ve malzemeleri karşılarlar.
  - Devletler ve milletler arasında kültürel etkileşimi hızlandırır.
  - Farklı ürünlerin tanıtılmasına katkıda bulunurlar.
  - Teknolojik gelişmelerin hızla yayılmasını ve tanıtılmasını sağlarlar.

» İpek Yolu

- İpek Yolu, Çin'den başlayıp Orta Asya ve Anadolu üzerinden geçerek Avrupa'ya kadar uzanan tarihin en önemli yollarından biri olmuştur.
- İpek Yolu aracılığıyla tüccarlar, Avrupa'ya ve yol üzerindeki ülkelere ipek, porse-len, kâğıt gibi ürünler gönderiyorlardı. Avrupa ve başka ülkelere aynı yol üz-e-rinden altın, gümüş gibi değerli madenler ile atlar getiriliyordu. İpek Yolu'na adının verildiği paha biçilmez ipekler, Çinlilerin en önemli ihracat ürünüydü.

ÖNEMLİ: İlk Türk devletleri ile Çinliler arasında sürekli olarak İpek Yolu'nu ele geçi-r-me mücadeleleri yaşanmıştır.

» Baharat Yolu

- Baharatın ana vatanı Hindistan, Çin gibi Uzak Doğu ülkeleri olduğu kabul edilmiş-tir. Baharat yüzyıllarca kara ve deniz yoluyla Uzak Doğu'dan Afrika'ya ve Avru-pa'ya taşınmıştır.
- Baharat Yolu'na adını veren ürün ise baharattı. Orta Çağ'da Avrupalıların eti taze tutabilmek için kaynağı Hindistan ve Endonezya olan baharata ihtiyaçları vardı. Baharat, Orta Çağ Avrupa'sında pahalı olduğundan sadece zenginler satın alabi-liyorlardı.

ÖNEMLİ: Ticaret yolları daha çok doğal geçitler, vadiler üzerinde kurulmuştur. Dev-letler, bu yollar üzerine güvenlik ve dinlenme amaçlı olarak hanlar, kervan-saraylar ve derbentler (karakol) yapmışlardır.

ÖNEMLİ: Türkiye Selçuklu Devleti, Anadolu'dan geçen kara ve deniz ticaret yolla-rına hâkim olarak gümrük vergilerini artırmayı hedeflemiştir. Bu amaçla Alanya, Antalya, Samsun ve Sinop gibi şehirleri fethetmiş, komşu ülkeler-le ticaret anlaşmaları yapmıştır. Ayrıca ülkedeki ticaret yollarının cazibesi-ni artırmak için tüccarların malları ve canları sigortalanmış, yollar üzerine günümüzdeki karakollara benzeyen derbentler ve kervansaraylar (hanlar) inşa edilmiştir.